

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2014. évi január hó 10. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az emberölés bűntette miatt **I.rendű vádlott és 2 társa** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 11.B.162/2013/44. számú ítéletét megváltoztatja és I.rendű vádlottal szemben 192.200 (egyszázkilencvenkettőezer-kettőszáz) forint vagyonekbeosztást rendel el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében Btk-ként megjelölt jogszabály helyesen az 1978. évi IV. törvény.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába mindhárom vádlott vonatkozásában beszámítja az elsőfokú bíróság ítéletének a kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban 202.452 (kettőszázkettőezer-négyszázötvenkettő) forint büntető költség merült fel. A fenti összegből a vádlottak egyetemleg 111.912 (egyszázötvenkettőezer-kilencszázötvenkettő) forintot, I.rendű vádlott 33.460 (harminchéromezer-négyszázhatvan) forintot, II.rendű vádlott 26.980 (huszonhatezer-kilencszáznyolcvan) forintot, míg III.rendű vádlott 30.000 (harmincezer) forintot köteles megfizetni az államnak.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I.rendű vádlott és védője a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés érdekében, II.rendű vádlott és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhébb jogkövetkezmények alkalmazása végett, míg III.rendű vádlott és védője felmentés céljából jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, a tárgyaláson jelen lévő képviselője útján annak megváltoztatását és I.rendű vádlott vonatkozásában vagyonekbeosztás alkalmazását indítványozta. Perbeszédeikben a védők a bejelentett jogorvoslati kérelmeikkel egyezően szólaltak

fel, mégis azzal, hogy I.rendű vádlott védője másodlagosan hatályon kívül helyezést is kezdeményezett.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete I.rendű vádlott előéletét, a történeti tényállás néhány releváns elemét, illetve ezek pontos időpontját, valamint a sértett sérüléseinek egyenkénti gyógytartamát, keletkezési mechanizmusát, továbbá a belső és külső sérülések párosítását illetően a Be.351.§ (2) bekezdés a) pontjában és b) pontjának II. fordulatában írt okokból megalapozatlan: e részeiben az nincs kellően felderítve, illetve a megállapított tényállás hiányos. E megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a másodfokú bíróság a Be.353.§ (1) bekezdése alapján bizonyítás felvételét rendelte el, melynek keretében **szakértő1** és **szakértő2** igazságügyi orvosszakértőket a szakvéleményük kiegészítésére hívta fel.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - az iratok tartalma, ténybeli következtetés és a felvett bizonyítás útján az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

- I.rendű vádlott 1973 és 1988 között hat alkalommal volt büntetve lopás, magánlaksértés, garázdaság, súlyos testi sértés, rablás és természet elleni erőszakos fajtalanítás büntette miatt. Összbüntetésként végül vele szemben 10 év 8 hó fegyház került megállapításra, mely büntetéséből 1986. szeptember 7-én szabadult. Ezt követően - az elsőfokú bíróság ítéletében írtakig - is volt büntetve:

1./ A Kaposvári Városi Bíróság az 1988. évi augusztus hó 4. napján jogerőre emelkedett B.1101/1987/19. számú ítéletével 3 rb. erőszakos közöszlítés büntette, közokirat-hamisítás büntette, könnyű testi sértés vétsége és ittas járművezetés vétsége miatt - mint többszörös visszaesőt - 12 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

2./ A Kaposvári Városi Bíróság az 1997. évi április hó 15. napján jogerőre emelkedett 1.Fk.307/1996/24. számú ítéletével lopás büntette miatt - mint többszörös visszaesőt - 1 év börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

3./ A Kaposvári Városi Bíróság az 1997. évi május hó 22. napján jogerőre emelkedett 7.B.739/1996/39. számú ítéletével lopás büntette miatt - mint többszörös visszaesőt - 4 év fegyházra és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A fenti 1./ és 3./ sorszámú alapítéletekkel kiszabott szabadságvesztéseket a Kaposvári Városi Bíróság az 1997. december hó 29. napján jogerőre emelkedett 7.B.1389/1997/2. számú határozatával összébüntetésbe foglalta és annak tartamát 13 év 7 hó 25 nap fegyházban állapította meg. E szabadságvesztés-büntetéséből 2001. január 12-én szabadult.

4./ A Kaposvári Városi Bíróság a 2001. évi október hó 9. napján jogerőre emelkedett 4.B.561/2001/13. számú ítéletével lopás büntette miatt - mint többszörös visszaesőt - 2 év fegyházra és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

5./ A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2002. évi március hó 12. napján jogerőre emelkedett 22.B.22458/2000/10. számú ítéletével hamis vád büntette miatt - mint többszörös visszaesőt - 1 év börtönre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A fenti 4./ és 5./ sorszámú alapítéletekkel kiszabott szabadságvesztéseket a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2002. évi június hó 6. napján jogerőre emelkedett 22.B.20606/2002/1. számú határozatával összbüntetésbe foglalta és annak tartamát 2 év 3 hó fegyházban állapította meg.

6./ A Kaposvári Városi Bíróság a 2003. évi október hó 1. napján jogerőre emelkedett 1.B.592/2002/21. számú ítéletével kényszerítés büntetének kísérlete miatt - mint többszörös visszaesőt - 1 év börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A fenti 6./ sorszámú és a 22.B.20606/2002/1. számú ítéletekkel kiszabott, illetve megállapított szabadságvesztéseket a Kaposvári Városi Bíróság a 2003. évi december hó 17. napján jogerőre emelkedett 4.B.131/2003/1. számú határozatával összbüntetésbe foglalta és annak tartamát 2 év 10 hó fegyházban állapította meg.

- I.r. vádlott a Kaposvári Városi Bíróság 3.B.32/2006/11. számú ítéletével kiszabott 5 év fegyházbüntetést a 2011. évi szeptember hó 26. napján töltötte ki. Ezt követően vették foganatba a Kaposvári Városi Bíróság 9.Bk.488/2005/2. számú összbüntetési ítéletével megállapított 1 év 7 hó 15 nap tartamú börtönbüntetést, melyből - azt teljes egészében kitöltve - a 2012. évi október hó 9. napján szabadult (*nyomozati iratok VIII. kötetében elfekvő ítéletek és a Bf.II.318/2013/10. sorszám alatti erkölcsi bizonyítvány*).
- A Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának **tanú1-t** gyámul kirendelő határozatának száma helyesen-..... (*nyomozati iratok II/358. oldal*).
- A **sértettet** a **kft1**i telephelyéről helyesen **tanú2** vitte bea. **Tanú2** a úton található gumiszervíz előtti útkereszteződésnél vette fel a nekik integető III.rendű vádlottat, majd tőle, illetve a sértettől a szemben lévő utca első házánál búcsúzott el 16 óra 45 perc körül (*tanú2 vallomása - nyomozati iratok II/276. oldal*).
- Mellőzi a másodfokú bíróság a határozat 8. oldalának 4. és 5. bekezdését, ezek helyébe a következő szövegrész került:

Ezt követően a **sértett** beült III.rendű vádlott forgalmi rendszámú Fiat típusú gépkocsijába, majd a szóban forgó személyek előbb a-tóhoz, később pedig-.....a mentek. Ott, ai úton lévői Sörözőnél találkoztak I.rendű vádlottal, akit 16 óra előtt II.rendű vádlott szállított az étteremhez.

A Sörözőben I.rendű vádlott, III.rendű vádlott és a sértett 18 óra 4 perckor - egy doboz cigaretta megvétele mellett - egy üveg sör, egy kávé és egy üdítőt fogyasztott, melyet 18 óra 20 perckor egy újabb üveg sör, egy szelet csokoládé és egy zacskó chips megvásárlása követett. Ezután a helyiséget hozzávetőlegesen 19 óra tájban hagyták el (*rendőri jelentés a nyomozati iratok II/202. oldalán, illetve tanú3 vallomása - nyomozati iratok IV/759-760. oldal*).

A II.rendű vádlott mozgását ezen időszakban pontosan nem lehetett tisztázni, mindössze annyi bizonyos, hogy 16 óra 55 perckor, 16 óra 56 perckor, 17 óra 19 perckor, 17 óra 26 perckor, 17 óra 29 perckor, 17 óra 32 perckor és 17 óra 36 perckor olyan helyen tartózkodott, ahol az általa kezdeményezett, illetve fogadott telefonhívások a, utca 40. szám alatti átjátszóállomásra csatlakoztak fel. Ezt követően 18 óra 23 perckor a, Kültérület megjelölésű átjátszóállomáson keresztül hívta III.rendű vádlottat, illetve 18 óra 34 perckor már a bűncselekmény elkövetésének a helyszínével egyező részen, külterületén fogadta annak jelentkezését.

II.rendű vádlott 18 óra 54 perctől ismét a, utca környékén volt, 18 óra 57 perckor ott bonyolított le egy 51 másodperces beszélgetést III.rendű vádlottal.

A bűncselekmény helyszíne felé tartóforgalmi rendszámú személygépkocsiból a **sértett** telefonja utoljára 19 óra 50 perckor kapcsolódott fel,i átjátszóállomásra (*híváslistával és cellainformációkkal egybekötött kimutatás - nyomozati iratok VI/1375-1376. oldal*).

- A gépkocsiban elfogyasztott bor a sértett vérében 0,35 g/l etilalkohol-koncentrációt eredményezett, mely nem tekinthető alkoholosan befolyásolt állapotnak (*szakértő1 és szakértő2 igazságügyi orvosszakértők véleménye - nyomozati iratok V/828. oldal*).
- I.r., II.rendű és III.rendű vádlottak 20 óra 2 perc körül érkeztek meg a bűncselekmény helyszínére. Ekkor a II.rendű vádlott által vezetett Suzuki Wagon R+ és a III.rendű vádlott által vezetett Fiat típusú gépkocsikkal úgy álltak meg, hogy a járművek hátsó része került szembe egymással.

Tanú4 és **tanú5** vadászok közeledését észlelve - szemben a 9. oldal 3. bekezdésében írtakkal - I.r. vádlott a Suzuki Wagon R+ vezetőülésére, II.rendű vádlott annak jobb első ülésére, III.rendű vádlott pedig a saját gépkocsijába ült be. **Tanú4** a terepjárójával mintegy két méterre állt meg a Suzuki Wagon R+ gépkocsitól, oly módon, hogy azzal ne lehessen elmenni. Ekkor II.rendű vádlott kiszállt az autóból, majd kezét fogott **tanú5**tel, miközben **tanú4** mindössze annyit tudott megállapítani, hogy az utastérben maradt személy sapkában van.

A gyanús körülményekre felfigyelő **tanú4** 20 óra 22 perckor kérte meg **tanú5** törzsszázlós ismerőst azforgalmi rendszámú Suzuki Wagon R+ ellenőrzésére.

A sértett életének a kioltására 20 óra 2 perc és 20 óra 22 perc között került sor (**tanú4 és tanú5 tanúvallomása - nyomozati iratok IV/632-633 és 635-636. oldal, illetve híváslistával és cellainformációval egybekötött kimutatás - nyomozati iratok VI/1375-1376. oldal**).

- I.r. és III.r. vádlottak 20 óra 37 percgig maradtak ai átjátszóállomás közelében, míg azt II.rendű vádlott 20 óra 41 perc után hagyta el. Ezen időszak alatt, 20 óra 30 perctől kezdődően II.rendű vádlott több alkalommal próbált kapcsolatba lépni III.rendű vádlottal, mely csak 20 óra 42 perckor vezetett eredményre. Ekkor a II.rendű vádlott a Kültérület, míg a III.rendű vádlott a.....,utcai átjátszóállomás közvetítésével folytatott egymással 75 másodperces beszélgetést (**híváslistával és cellainformációval egybekötött kimutatás - nyomozati iratok VI/1375-1376. oldal**).
- az I.r. vádlott 21 óra 5 perckor érkezett meg a, utca szám alatt találhatóba, ahol a ruházatának sáros szennyeződésére azt a magyarázatot adta, hogy disznóvágáson vett részt. Ezután a III.rendű vádlott továbbvitte őt a út 2. szám alatti benzinkúthoz, ahová 21 óra 20 perckor érkeztek meg (**tanú6 tanúvallomása - nyomozati iratok II/279. oldal és rendőri jelentés - nyomozati iratok V/989. oldal**).

Közben, 20 óra 56 perctől kezdődően II.rendű vádlott a, utca, majd a utca környékén tartózkodott, és 21 óra 15 perc körül ért aba, ahol érdeklődött I.rendű vádlott hollétéről. Kevéssel később, 21 óra 33 perckor sikertelenül hívta III.rendű vádlottat, majd 22 óra 15 perc és 22 óra 35 perc között ismét térségében tartózkodott. Onnan visszatérta, majd október 30-án 00 óra 3 perckor újra próbálta hívni a III.rendű vádlottat, akit azonban nem ért el. 00 óra 29 perckor már ismétkültérületén volt, ahol 88 másodperces beszélgetést folytatott az őt hívó III.rendű vádlottal (**híváslistával és cellainformációval egybekötött kimutatás - nyomozati iratok VI/1375-1376. oldal**).

- A III.rendű vádlott 16 óra 30 perc körül azzal hagyta el a, utca szám alatti lakását, hogy a **sértettet** megy. Elhúzódo távolléte miatt **tanú7** 17 óra 55 perckor előbb a **sértettet**, majd annak eredménytelensége után, 17 óra 56 perckor a III.rendű vádlottat hívta, mely alkalommal azt a választ kapta, hogy hamarosan hazaérnek. Miután ez nem történt meg, 18 óra 29 perckor **tanú8** is érdeklődött, őt a III.rendű vádlott azzal nyugtatta meg, hogy még a Tesco Áruházban vannak.

Ezt követően a III.rendű vádlott **tanú8** és **tanú7** számára elérhetetlenné vált.

Végül a III.rendű vádlott október 30-án 00 óra 13 perckor közölte **tanú8**al, hogy a sértett eltűnt (***tanú8** és **tanú7** tanúvallomása - nyomozati iratok II/258-259. és 264-265. oldal).*

- Mellőzi a másodfokú bíróság a határozat 10. oldalának 2-11. bekezdését, ezek helyébe - az elszenvedett sérülések felsorolásával összefüggésben - a következő megállapítás került:

1./ A jobb oldali halántékrégióra késsel vagy ásóval mért nagy erejű ütés következtében 30 milliméteres hosszúságban szúrt-repesztett sebzés keletkezett, mely alatt a koponyacsont 30×20 milliméteres nagyságban nyílt, benyomatos módon sérült. Ezen régió területén a lágyagyhártya lemezei alatt, illetve annak vetületében a nagykéreg és a velő állományát is érintő bevérzések jöttek létre, az agyállomány vörhenyes színűvé vált.

Ezen nyílt, összetett koponya-agysérülés *közvetlen életveszéllyel* járt, egy-két órán belül orvosi ellátás hiányában önmagában is bizonyosan halálos eredményhez vezetett volna. E sérülés jellegzetességeire és súlyosságára tekintettel azonban nem állítható, hogy a szakszerű orvosi kezelés a sértett életét megmenthette volna.

2./ A jobb oldali orcán megfelelően élesre fent, hegyben végződő eszközzel, legfeljebb közepes erővel ejtett szúrt-metszett sebzés a járomcsont alatt kezdődött és onnan a fülkagyló irányába haladva az arc csontos alapján végződött. Ettől függetlenül egy nagy erővel érvényesülő tompa erőbehatás (ökölütés vagy rúgás) a járomcsont többszörös törését idézte elő.

3./ A jobb oldali állcsont szögletrésznél 60 milliméter hosszúságú metszett-szakított sebzés keletkezett, mely alatt az alsó állcsont darabos jelleggel, többszörösen eltörött, oly módon, hogy a tört darabok a szájüreg felé elmozdultak. Ezt a sérülést megfelelően élesre fent eszközzel (ásóval) mért, igen nagy erejű csapás hozta létre.

A 2./ és 3./ jelzésű sérülések gyógytartama meghaladta a nyolc napot, önmagukban azonban - figyelmen kívül hagyva a traumás sokk lehetőségét - életveszélyt nem okoztak.

4./ Nagy erejű, közvetlen tompa erőbehatás, típusosan megtaposás következtében a nyak teljes anatómiai régiójában - a légcső hátsó falának harántszakadásával kísértén - zúzódásos sérülés keletkezett.

E sérülés *közvetlen életveszéllyel* járt, és - hasonlóan az 1./ alattihoz - az életben maradáshoz egy-két órán belül érkező orvosi ellátásra lett volna szükség. E tekintetben sem állítható azonban, hogy a megfelelő kezelés - figyelemmel e sérülés jellegzetességére és súlyosságára - elháríthatta volna a halálos eredményt.

5./ Nagy erővel érvényesülő, közvetlen tompa erőbehatás (ütés vagy rúgás) következtében a bal oldali IV-V-VI. bordaközi izmok bevériztek. E sérülések gyógytartama nem haladta meg a nyolc napot.

6./ Nagy erővel érvényesülő, közvetlen tompa erőbehatás (típusosan a háton fekvő test gyomorszáj tájéki területén történő megtaposása) következtében a bal májlebeny elülső és hátsó felszínén durva szakadások jöttek létre, melyekhez a főverőér felső háti szakaszát övező lágyrészek bevérzése csatlakozott.

E májsérülés a szabad hasúri vérzés miatt heveny, *közvetlen életveszélyes* állapotot idézett elő, mely megfelelő sebészti beavatkozás nélkül egy-két órán belül bizonyosan halálhoz vezetett volna.

7./ Az arcon és a hajas fejbőrön megfelelően élesre fent és hegygel bíró eszközzel kivitelezett, legalább közepes erejű erőbehatás *16 rendbeli* szúrt-metszett sérülést idézett elő. Ezen túlmenően ugyanilyen eszköz, kis erővel a mellkasi és a hasi részen további *24 rendbeli* metszett sebzést ejtett, melyek mindegyike a szövetbe hatolt.

A nagyszámú, nyolc napot meg nem haladó gyógytartamú sérülések vonatkozásában fennállott a traumás sokk kialakulásának a lehetősége.

8./ A jobb külbokán, az alsó végtagokon, valamint a háton és a farpofákon elhelyezkedő horzsolásos, zúzott - 28 pontban elkülöníthető - sérülések a testnek a háton történő vonszolásakor, míg felkarokon és a bal alkaron ujjbegynyi területeken képződött, vörhenyesen csillogó bevérzések a sértett megragadásakor keletkeztek. A bal oldali kézhat és hüvelykujj felületen metszett sebzései típusos védekezési sérülések.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a vádlottak védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Már a nyomozó hatóság is az ügy kiemelkedő tárgyi súlyának megfelelő körültekintéssel, szakszerűséggel folytatta le a nyomozást, oly módon, hogy maradéktalanul felderítette, összegyűjtötte és biztosította a jogi jelentőséggel bíró tények feltárásához szükséges bizonyítási eszközöket. A perrendi előírások megtartásával lefolytatott bizonyítási eljárás keretében az elsőfokú bíróság ezeket a bizonyítékokat egyenként, illetve egymással összevetve megvizsgálta, majd azok kellő részletességű és a logika szabályaival is összhangban álló értékelésével rekonstruálta a múltbeli történéseket, számot adva az egyes bizonyítékok tartalmi hitelességéről, elfogadásának vagy elvetésének az okairól.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat elemző tevékenységét áttekintve mindenekelőtt azt szükséges hangsúlyozni, hogy a bűncselekmény elkövetését - előre kiterveltsége ellenére - több vonatkozásban is a kriminalisztikai szempontok figyelmen kívül hagyásában megmutatkozó átgondolatlanság jellemezte. A vádlottak ugyanis a kapcsolatukat semmilyen módon nem leplezték, éppen ellenkezőleg, egymással még a vádbeli napon is igen intenzív telefonforgalmat bonyolítottak le. Ekként a távközlési szolgáltatótól beszerzett híváslisták és cellainformációk alapján nem pusztán a kommunikációjuk ténye, gyakorisága és időpontja vált ismertté, hanem az is, hogy ezen időszak alatt hol tartózkodtak, milyen útvonalon mozogtak. Többször biztonsági kamerával megfigyelt területeken bukkantak fel, illetve valótlannul ezt állították, így az ottlétük adatait igazolni, valótlannul előadásukat pedig cáfolni lehetett. Ezen túlmenően az egyes helyszíneken számos nyomot hagytak hátra - köztük l.r. vádlott is, akinek a DNS-mintája szerepelt a bűnügyi nyilvántartásban -, ami természettudományos bizonyosságú hemogenetikai-, nyom- és orvosszakértői megállapításokat tett lehetővé.

Gondatlanságuk, de részben a véletlen folytán több olyan személlyel kerültek kapcsolatba, akiknek az elfogulatlansága és szavahihetősége vitán felül állott, mely körülmény további fontos részletek tisztázásának az alapjául szolgált. A II.rendű vádlott Suzuki Wagon R+ típusú személygépkocsijának a rendszámát a bűncselekmény elkövetésének a helyszínén felírták, a III.rendű vádlott pedig korábban indulatainak és érzéseinek teret engedve, gátlástalanul beszélt a sértettel szembeni mind irracionálisabbá váló gyűlöletéről, ellenszenvét az ismerősei előtt nem hallgatta el.

Miután a vádlottak rendkívül rövid időn belül a nyomozó hatóság látókörébe kerültek, a teljesen irreális, az elemi életszerűség és a mindennapi élettapasztalat követelményeivel jól érzékelhetően ellentétes vallomásaikkal csak erősítették a velük szemben megfogalmazódott és mind alaposabbá váló gyanút. A feltárt újabb és újabb cáfolhatatlan tényekkel való szembesítésük következtében folyamatosan

magyarázkodásra, előadásaik módosítására kényszerültek, melynek folytán a szavahihetőségük megdőlt, mindhárman nagyon hamar hiteltelenné váltak.

A vallomásaikat egymással nem egyeztették, illetve arra az őrizetbe vételüket követően már lehetőségük sem volt, így az előadásaik ellentmondásossága rendkívül hamar megmutatkozott. Kihallgatásuk során - miután a bűncselekmény ténye tagadhatatlanná vált - mindenkor a saját szerepük és felelősségük kisebbítésére, háttérbe szorítására törekedtek, olyképpen, hogy közben a társaikra vonatkozóan terhelő tényeket hoztak a hatóságok tudomására.

A III.rendű vádlott a 2012. évi november hó 6. napján foganatosított gyanúsított kihallgatásán maga ellen is terhelő adatokat szolgáltatott, lehangsúlyosabban annak előadásával, hogy az ékszereinek beváltása után kapott 192.200 forint I.r. vádlott megbízási díja volt, azon összeg, melynek ellenében ez utóbbi személy vállalkozott a sértett megölésére. E körülménnyel tisztában volt, ahogyan azzal is, hogy a magánéleti problémájáról, a sértettel szembeni ellenérzéseiről a II.rendű vádlott előzetesen tájékoztatta a büntetett előéletű I.r. vádlottat. Mindezek előre bocsátása után tért rá a vádbeli nap részleteire, előbb a telefonon való egyeztetésekre, majd a Sörözőben és ai erdőben történetekre. Egy másik, a 2012. évi november hó 19. napján jegyzőkönyvbe foglalt vallomásában pedig számot adott a mérgezési kísérletről, így arról, hogy néhány héttel korábban II.rendű vádlott átadott a részére egy vegyszerrel szennyezett energiatálas üveget, azzal a céllal, hogy annak tartalmát itassa meg a sértettel (*III.rendű vádlott vallomása - nyomozati iratok VII/1262-1265. és 1277-1279. oldal*).

E vallomások későbbi megváltoztatására a III.rendű vádlott elfogadható magyarázatot nem tudott adni.

Szükséges kiemelni azt is, hogy a bűncselekmény okaként kizárólag a III.rendű vádlott felbujtói magatartása jöhetett szóba, annak hátterében más jellegű személyes, vagy akár vagyoni, illetve szexuális tartalmú körülmény nem állhatott, ilyenekre semmi sem utalt. Ugyanakkor a fentebb általánosságban jellemzett bizonyítékokra, különösen azok számára és tartalmi hitelességére tekintettel fel sem merülhetett, hogy a sértett erőszakos halála nem a vádlottak tevékenységére lenne visszavezethető, vagy abban valamelyikük közreműködése, szerepvállalása hiányzott volna.

Ekként nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a bizonyítékok értékelésének általános elveit úgy fogalmazta meg, hogy elsődleges fontosságot az objektív, természettudományos megalapozottságú bizonyítékoknak, illetve az ügy mikénti elbírálásában teljességgel érdektelen, elfogulatlan tanúk ezeket kiegészítő vallomásának tulajdonított. Helyesen ismerte fel, hogy a vádlottak előadásai csak akkor szolgálhatnak a múltbeli események rekonstrukciójának alapjául, ha azok megfelelnek az életszerűség követelményének és nem állnak ellentétben a nagy számban feltárt, tartalmilag hitelesnek minősülő adatokkal. Mindezek figyelembevételével - éppen a már említett összebeszélés hiánya miatt - nagyobb

jelentőséggel bírt az is, ha valamely releváns részletről a vádlottak egyező előadást tettek.

Egyetértett a másodfokú bíróság azokkal az indokokkal is, melyeket az elsőfokú bíróság a bizonyítékok részletekbe menő elemzésével, az egyes konkrét tények megállapításával kapcsolatosan kifejtett. Ennek tételes megismétlése szükségtelen, ezért e helyen a másodfokú bíróság mindössze az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek:

A III.rendű vádlott és a sértett viszonyának alakulását **tanú8** nevelőapa és a féltestvér, **tanú7**, valamint - más megközelítésben - **tanú9**, **tanú10** és **tanú11** vallomása alapján jól nyomon lehetett követni, egészen a szalicilsavval vegyített energiaital beszerzéséig. E mérgezési kísérletről - a III.rendű vádlotton kívül - I.rendű vádlott is említést tett, de azt mindenben alátámasztotta **tanú11** előadása, valamint az a hangfelvétel, melyet **tanú10** bocsátott a nyomozó hatóság rendelkezésére.

Itt szükséges kitérni arra, hogy a III.rendű vádlott negatív viszonyulásának az alapjaként megjelölt tények valótlannak és túlzónak bizonyultak: a sértett magatartását érintően a szokásos gyermeki viselkedésen túlmenő kifogások nem voltak felhozhatóak, az iskolai tanulmányait is rendben, kifejezetten jó eredménnyel folytatta. Annak ellenére, hogy a szülei nem gondoskodtak róla, anyai nagynyja pedig egészségi állapota folytán vált a gyámi tisztség ellátására alkalmatlanná, 2011 nyarától kezdődően **tanú8** mellett megfelelő környezetben, szerető családban nevelkedhetett.

Ugyancsak **tanú11** következetes és megbízható vallomása alapján vált rekonstruálhatóvá a 2012 kora őszen történt mérgezési kísérlet, illetve az, hogy abban a II.rendű vádlott milyen szerepet játszott. E tekintetben jól jellemezte **tanú11** tárgyilagosságát az a tény, hogy az energiaital beszerzésében közreműködő ismerőst a családjától eltiltott - valójában távoltartással a tartózkodási hely szabad megválasztásában korlátozott - személyként írta le, azonosítva azzal, akin éhségsztrájkba kezdett. Mindez maradéktalanul ráillett a II.rendű vádlottra, miután a három napig tartó, nagy nyilvánosságot kapott tiltakozásáról rendőri jelentés is készült. A tanúvallomás bizonyító erejét jelzi továbbá, hogy az abban előadottak után a III.rendű vádlott, utca szám alatti lakásán megtartott házkutatás során az energiaitalos palack is előkerült, majd az igazságügyi vegyészszakértői vélemény mindenben megerősítette a jegyzőkönyvben foglaltakat.

Közelebbi előzményként kell megemlíteni a III.rendű vádlott aranyórájának és karkötőjének a 2012. október 27-ei értékesítését, melyet a Tesco Áruházban üzemeltetett ékszerbolt biztonsági kamerája teljes egészében rögzített. A felvételek és a zálogházi dolgozók egybehangzó vallomása nyilvánvalóvá tette, hogy a feltűnően csendesen, idegesen viselkedő III.rendű vádlott helyett az I.rendű vádlott

intézte az ékszerek beváltását, azt követően, hogy a délelőtti órákban már egyszer érdeklődött az átvétel és a nyitvatartás rendjéről. A sorszámu vételi jegy ellenében kifizetett 192.200 forintot - III.rendű vádlott által is elismerten - I.rendű vádlott vette magához, végső soron azért, hogy a sértettet „eltegye”.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Somogy Megyei Adóigazgatóságánál köztisztviselőként foglalkoztatott és havi 105.000 forint jövedelemmel rendelkező III.rendű vádlott anyagi helyzetének ismertetében teljességgel elfogadhatatlan, hogy az általa felületesen, mindössze néhány napja ismert I.rendű vádlottnak pusztán szívésségből 192.200 forintot juttatott volna. Ez a pénz nyilvánvalóan nem lehetett más, mint a sértett életének a kioltásáért járó, kialakult összeg.

Ugyanezen a napon a II.rendű vádlott egy ismerősétől, **tanú12**től ást kért kölcsön, illetve már a bűncselekmény elkövetésének a napján I.rendű vádlottat a **kft2** utcai üzlethelyiségéhez szállította, ahol az - 15 óra 6 perckor - öt liter akkumulátorsavat vásárolt. Miután I.rendű vádlott személygépkocsival nem rendelkezett és a bontatlan akkumulátorsavas flakonokat a II.rendű vádlott utóbb-..... külterületén, egy bokros részen elrejtette, azokat - hasonlóan a kölcsönkért áshoz - bizonyosan a nyomok eltüntetése, a felderítés megnehezítése érdekében kívánták igénybe venni. Míg tehát a szóban forgó száma a sértett eltemetéséhez kellett, addig az akkumulátorsav ahhoz, hogy az erdőben hátrahagyott holttest felismerhetetlen, illetve nehezen azonosítható legyen.

A fentebb érintett történések időrendben és tartalmi összefüggéseikben olyan szorosan egymásra épültek, hogy az bármelyik vádlott kívülállását, vagy tudatlanságát már önmagában kizárta. Ezzel mindenben egyező következtetés vonható le a vádlottak 2012. október 29-én egymással folytatott telefonbeszélgetéseinek a részletes elemzéséből is.

A nap számottevő részét különböző összetételben ugyan, de mégis egymás társaságában töltő vádlottak - nem érintve most a sikertelen hívásokat - kevesebb, mint huszonnégy óra alatt huszonnyolc alkalommal kezdeményeztek eredményes beszélgetéseket. I.rendű és II.rendű vádlottak 10 óra 43 perc és 16 óra 56 perc között tízszer, II.rendű és III.rendű vádlottak 10 óra 18 perc és (október 30.) 00 óra 31 perc között tizennégyszer, míg I.rendű és III.rendű vádlottak 11 óra 32 perc és 16 óra 53 perc között négyszer beszéltek egymással, mely körülmény - figyelemmel az egyes beszélgetések időtartamára is - a tevékenységük összehangolására, szervezettségére utalt. (I.rendű és II.rendű vádlottak egymással összesen 6 perc 34 másodpercet, II.rendű és III.rendű vádlottak egymással összesen 12 perc 23 másodpercet, míg I.rendű és III.rendű vádlottak egymással összesen 6 perc 53 másodpercet beszéltek.)

Több esetben tetten érhető volt az is, hogy az egymással beszélgetést folytató vádlottak egyike, rögtön a telefonálás befejezése után felhívta a harmadik társukat, nyilvánvalóan további egyeztetés céljából. Erre már a délelőtti órákban sor került, amikor I.rendű vádlott előbb, 11 óra 32 perckor III.rendű vádlottal folytatott egy - 217

másodperces - megbeszélést, majd 11 óra 37 perckor felhívta a II.rendű vádlottat. Később, a bűncselekmény elkövetéséhez közeledve mindezek az egyeztetések gyakoribbá váltak: 12 óra 42 perc és 12 óra 46 perc között megismétlődött a fentebb említett hívási sorrend, majd 13 óra 44 perckor, illetve 13 óra 54 perckor az történt, hogy II.rendű vádlott kezdeményezett beszélgetést előbb I.rendű, majd III.rendű vádlottal.

Ebből a szempontból a legintenzívebb forgalom azt követően bonyolódott le, hogy a sértett a érkezett és 16 óra 45 perc körül kiszállt **tanú2** gépkocsijából. Ebben az időszakban a vádlottak már szinte folyamatos kapcsolatban álltak egymással: 16 óra 8 perckor II.rendű vádlott III.rendű vádlottat, 16 óra 18 perckor III.rendű vádlott II.rendű vádlottat, 16 óra 35 perckor I.rendű vádlott III.rendű vádlottat, míg 16 óra 42 perckor III.rendű vádlott II.rendű vádlottat hívta. Miután a sértett a III.rendű vádlott felügyelete alá került, az egyeztetések még sűrűbbé váltak azzal, hogy 16 óra 53 perckor I.rendű vádlott elsőként III.rendű vádlott, 16 óra 55 perckor II.rendű vádlott, majd közvetlenül ezután II.rendű vádlott előbb III.rendű vádlott, illetve 16 óra 56 perckor I.rendű vádlott telefonszámát tárcsázta. Ez utóbbi beszélgetések jellegzetesen rövid ideig, minimálisan nyolc, de legfeljebb huszonkét másodpercig tartottak, mely időszak alatt a korábban megbeszélteket lehetett pontosítani, leginkább azt, hogy egymással hol találkozzanak (*nyomozati iratok VI/1375-1377. oldalán található híváslista és cellainformáció alapján*).

Ilyen körülmények között teljességgel életszerűtlen annak a pusztá feltételezése is, hogy a bűncselekmény elkövetésének a helyszínén olyan személy lehetett jelen, aki a társai valódi célját, szándékát nem ismeri, vagy akinek az egyetértésében és közreműködésében a többiek nem lehettek biztosak.

A telefonhívásokhoz kapcsolt cellainformációk adataiból megállapítható, hogy a külön gépkocsikkal közlekedő II.rendű és III.rendű vádlottak 20 óra 2 perckor úgy próbáltak egymással kapcsolatba lépni, hogy készülékeik a külterületén található átjátszóállomásra jelentkeztek fel. Ezen kívül ismertté vált az is, hogy a vádlottakat megzavaró és a jelenlétüket gyanúsnak tartó **tanú4** vadász kérésére **tanú5** körzeti megbízott 20 óra 23 perckor lépett be a gépjárművek elektronikus nyilvántartásába, hogy ellenőrizze azforgalmi rendszámú személygépkocsi üzemen tartójának az adatait. E két időpont - azaz a helyszínre érkezés és a vadászok váratlan megjelenése - között került tehát sor a sértett életének a kioltására, első eltemetésére.

Ezt követően I.rendű és III.rendű vádlottak még 20 óra 37 percig maradtak a helyszínen, míg a vadászok után induló II.rendű vádlott 20 óra 41 percig tartózkodott annak közelében. A bűncselekmény elkövetése után a gépjárművekkel közlekedő vádlottak első alkalommal 20 óra 42 perckor vették fel egymással a kapcsolatot, melynek során I.rendű és III.rendű vádlottak a, utca környékén voltak, miközben II.rendű vádlott beért külterületére.

Figyelemre méltó körülmény, hogy a II.rendű vádlott már 18 óra 34 perckor ai átjátszóállomáson keresztül fogadta III.rendű vádlott Sörözőből kezdeményezett és 119 másodpercig tartó hívását, illetve az is, hogy a bűncselekmény helyszínére utóbb még legalább két alkalommal visszatért. Azt követően ugyanis, hogy dokumentálhatóan járttt, 22 óra 15 perckor ismét ai átjátszóállomáson keresztül próbálta hívni a III.rendű vádlottat, mely próbálkozását (október 30-án) 00 óra 3 perckor a, utca szám alatti torony körzetéből megismételte, szintén eredménytelenül. Sikeres kapcsolásra végül 00 óra 29 perckor került csak sor, mely időpontban a II.rendű vádlott már újra külterületén tartózkodott, még 00 óra 31 perckor is, mikor 9 másodpercig beszélt a III.rendű vádlottal *(nyomozati iratok VI/1375-1377. oldalán található híváslista és cellainformáció alapján).*

Racionális magyarázat az első otlétére nyilvánvalóan csak a helyszín szemrevételezése, a második és harmadik jelenlétre pedig - figyelemmel a kényszerű és sietős távozásra - a nyomok eltüntetése, esetleg valamilyen hátrahagyott és kompromittáló tárgy felkutatása, elhozatala lehetett. (A helyszín többszöri felkeresése mellett szólt az is, hogy II.rendű vádlott a 2012. évi november hó 8. napján foganatosított kihallgatásakor - noha a saját vallomása szerint mindössze egyszer, akkor is éjszakai sötétségben járt ott - képes volt a nyomozó hatóság tagjait ai erdőben kiásott gödörhöz elvezetni.)

A II.rendű vádlott bármiféle tévedését, jóhiszeműségét ez bizonyosan kizárja, ahogyan az is, hogy a vadászokkal történő találkozás alatt, vagy azt követően tőlük nem kért segítséget, illetve a rendőrséget sem értesítette, holott erre nyilvánvalóan számtalan lehetősége lett volna.

Hasonló megállapítás tehető az ékszerek eladásában közreműködő, illetve azok 192.200 forintos vételárát átvevő I.rendű vádlott tekintetében is.

A, utca szám alatti lakóház hátsó udvara mögött megtalált és III.rendű vádlott tulajdonát képező személygépkocsiból a nyomozó hatóság egy pár Camo márkájú férfi félcipőt és egy pár Madmax feliratú kesztyűt foglalt le. A jobb és bal kezes kesztyű mutató-középső ujj közötti részéről biztosított vérszennyeződés a sértettől származott, míg a tenyérrészről rögzített kevert genetikai profilok fő komponense I.rendű vádlott bűnügyi nyilvántartásban szereplő DNS-profiljával mutatott egyezőséget. A bal lábas cipő fűzőjén talált mintában szintén a sértett és I.rendű vádlott genetikai profilját lehetett kimutatni, a jobb lábas cipő fűzőjén hátramaradt véres nyomból pedig azt, hogy abban $1:4,84 \times 10^{19}$ valószínűséggel, lényegében tehát teljes bizonyossággal, a sértett DNS profilja van jelen.

Mindezeket II.rendű és III.rendű vádlottak terhelő vallomásaival egybevetve kijelenthető, hogy a környékén helyismerettel rendelkező I.rendű vádlott is jelen volt a helyszínen, ahol az ölési cselekmény végrehajtása közben, illetve a sértett holttestével történő érintkezése során a ruházata vérrel és sárral

szennyeződött. Olyan mértékben, hogy a fekete színű kapucnis, a mellkasán és a hátán világos csíkkal díszített kabátjának hasi részén, valamint a nadrágján rögzült sárfoltokat még a,i út .. szám alatti benzinkút biztonsági kamerája által - 21 óra 21 perc és 21 óra 28 perc között - készített fényképfelvételeken is jól lehetett látni.

Sajátossága volt az ügynek, hogy az erdőben végrehajtott ölési cselekmény részleteinek rekonstruálása körében lényegesen kevesebb bizonyíték állt rendelkezésre, mégis elég ahhoz, hogy az egyes szerepek pontosan és megnyugtatóan tisztázhatóvá váljanak. Ilyen körülmények között meghatározó jelentőséghez jutott a sértett holttestének kül- és belvizsgálatán alapuló igazságügyi orvosszakértői vélemény, mely ismertté tette a halál okát és az elszenvedett sérülések keletkezési mechanizmusát.

Nagy erejű, illetve igen nagy erejű ráhatás, ásóval vagy ököllel mért csapások következtében a sértett jobboldali halántékrégiójában a koponyacsont benyomatos módon sérült, a jobboldali állcsont és járomcsont darabos jelleggel, többszörösen eltörött, a baloldali IV-V-VI. bordaközi izmok bevéztek, míg a nyak anatómiai régióját és a gyomorszáj tájékát ért megtaposás, illetve rúgás a légcső hátsó falán harántirányú, a bal májlebeny elülső és hátsó felszínén pedig durva szakadást idézett elő. Ezen túlmenően a sértett arcán és hajas fejbőrén, valamint a mellkasán és a hasán összesen 40 rendbeli szúrt-metszett sebzés volt összeszámolható, olyan sérülések, melyek élesre fent, hegygel bíró eszköztől, késtől származtak.

Mindezek a sérülések maradéktalanul összhangban álltak a bántalmazásnak azzal a módjával, amit II.rendű vádlott, illetve - kisebb részletességgel - III.rendű vádlott a helyszíni kihallgatása során előadott. Ezek közös lényege ugyanis I.rendű vádlott brutalitásában foglalható össze, így abban, hogy a földre került sértett arcát, nyakát és mellkasát megrúgta, illetve megtaposta, valamint egy ásóval - fentről lefelé irányuló, függőleges mozdulattal - belevágott az arcába. A testszerte elhelyezkedő horzsolásos és zúzódásos hámfosztások ugyanakkor vonszolásra utaltak, megerősítve II.rendű vádlott azon állítását, hogy I.rendű vádlott a magatehetetlen sértettet hátán fekvé húzta a kiásott gödörig.

A természettudományos megalapozottságú orvosszakértői vélemény ténymegállapításainak a beigazolódása mellett szembetűnő volt II.rendű és III.rendű vádlottak vallomásainak egymást kiegészítő jellege. külterületén a holttestet lemeztelenítve, ruházatától megfosztva találták meg, egyezően azzal, hogy II.rendű vádlott szerint a társai levetkőztették a sértettet. Életszerű az is, hogy az éjszakai sötétség miatt zseblámpát kellett igénybe venni, melyet nyilvánvalóan III.rendű vádlott tarthatott a kezében, miután sem az ölési cselekmény végrehajtásában, sem a gödör kiásásában nem vett részt.

A sértett nyakára történő taposás következtében a légcső hátsó fala harántirányban átszakadt, mely sérülés erőltetett, heves légzéssel, hörgő és sípoló hangokkal járt együtt. Ezt a jelenlévőknek - ahogyan arra a tárgyaláson meghallgatott

orvossal is utalt - mindenképpen észlelniük kellett, így a gödörbe húzásakor tisztában voltak azzal, hogy a súlyos fejsérüléseket szenvedett és meztelenre vetkőztetett sértett még él. Halálát azonban fulladás, a légutakba belehelt idegen anyag, a légcsőbe került földes szennyeződés okozta.

Erre viszont III.rendű vádlott adott részletes magyarázatot, annak elbeszélésével, hogy a gödörben magzatpózt felvevő sértettre ketten dobálták rá a földet: I.rendű vádlott a kezével, míg II.rendű vádlott a nála lévő ásóval. Az erőltetett és kapkodó légzés jelei csak ekkor szűnhetek meg, miután a légzőnyílásokat - a sértett száját és orrát - már föld takarta.

A sérülések keletkezésével, sorrendiségével összefüggésben ennél részletesebb adatok nem voltak feltárhatóak. Így az sem, hogy a bal oldali kézháton és hüvelykujjon rögzült, típusosan védekezési jellegű metszések pontosan mikor keletkeztek, esetleg a bántalmazás kezdetén, avagy később, amikor a sértett már földre került és az öntudatát kezdte elveszteni. Ez okból a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség által indítványozott további tényállás kiegészítésre.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság az erőszakos többszörös visszaeső I.rendű vádlott korábbi büntetéseit hiányosan tüntette fel, ahogyan - a múltbeli történések rögzítésekor - azt is, hogy a vádbeli napon az elkövetők milyen útvonalon közlekedtek, hogyan mozogtak, illetve egymással hányszor, melyik átjátszóállomás igénybevételével folytattak telefonos egyeztetéseket. Ezeket, valamint az elszenvedett sérülések jellegének és következményeinek a leírását a másodfokú bíróság pótolta.

A fellebbezési tárgyaláson előadott vádlotti és védői érvek tulajdonképpen az elsőfokú bíróság által már kellően megcáfolt védekezések ismételt előterjesztését jelentették, végső soron anélkül, hogy azokban bármiféle új elem tetten érhető lett volna. Pusztán a bizonyítékok - egyébként okszerű, rendkívül logikus - mérlegelését támadták, mely eljárásjogi tilalmazottsága folytán nem vezethetett eredményre.

A fentiek szerint kiegészített, illetve helyesbített tényállás tehát megalapozott, így az - figyelemmel a Be.352.§ (2) bekezdésében írtakra - irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett I.rendű, II.rendű és III.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségére.

Következésképpen a felmentést célzó fellebbezések, illetve a fellebbezések felmentést célzó részükben megalapozatlannak bizonyultak.

Az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően, 2013. július 1-én új Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) lépett hatályba, mely szükségessé tette a különböző anyagi jogi rendelkezések egybevetését, annak megválaszolását, hogy a jelen ügyben melyik szabályozás alkalmazandó.

Előre kell bocsátani, hogy az emberölés minősített esetének büntetési tételét érintően nem történt változás, az már több esztendeje - 2009. augusztus 9. napjától - tíz évtől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

Az erőszakos többszörös visszaeső I.rendű vádlottal szemben az 1978. évi IV. törvény 97/A.§ (1) bekezdése, illetve a Btk.90.§ (2) bekezdése értelmében is kötelezően életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni. Míg azonban az 1978. évi IV. törvény 47/A.§ (3) bekezdése pusztán lehetőséget nyújt a feltételes szabadságra bocsátásból történő kizárásra, addig az elbírálás idejére az már - figyelemmel a Btk.44.§(2) bekezdés a) pontjára - mérlegelést nem tűrő, kötelező előírássá vált.

(Ezzel összefüggésben tévesen utalt az elsőfokú bíróság a határozatának 26. oldal 2. bekezdésében arra, hogy e vádlott az 1978. évi IV. törvény 47.§ (4) bekezdés c) pontja alapján is kizárható lenne a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből. Az 1978. évi IV. törvény 47.§-ában írt rendelkezések kizárólag a határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítéltre vonatkoznak, az életfogytig tartó szabadságvesztéssel sújtottak esetében a soron következő, a 47/A.§-ban megfogalmazott szabályokat kell szem előtt tartani.)

Miután tehát I.rendű vádlott vonatkozásában az új rendelkezések szigorúbbak, vele szemben az elkövetés idején hatályban lévő törvényt kell alkalmazni.

II.rendű és III.rendű vádlottak feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből történő kizárására mindkét jogszabály azonos lehetőséget nyújt (1978. évi IV. törvény 47/A.§ (3) bekezdés, illetve Btk.44.§ (1) bekezdés h) pont). Ezért az esetükben az elbíráláskor hatályos (új) rendelkezések alkalmazása csak akkor merülhetne fel, ha a bíróság az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása mellett alkalmazhatónak látná a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét, mivel a Btk.43.§ (1) bekezdése szerint annak legkorábbi időpontja akár huszonöt év is lehetne (negyven éves maximummal), szemben az 1978. évi IV. törvény 47/A.§ (2) bekezdés II. fordulatában - felső határ nélkül - meghatározott minimális harminc évvel.

A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a hiányában azonban velük szemben is az elkövetéskor hatályos rendelkezések alapján kell eljárni.

A cselekmény minősítése is megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

A vádlottak tevékenysége mindenben magán hordozta a tervszerű és céltudatos magatartás jellemzőit. Sorrendben elsőként a szalicilsavval vegyített energiatál beszerzésére és annak kínálására szükséges utalni, mely - a jogi értékelés során önállóságát veszített - cselekmény egyébként alkalmatlan eszközzel elkövetett emberölés (távoli) kísérletének minősülne. Egyfelől a szalicilsav halálos eredmény kiváltására nem alkalmas mennyiségére visszavezethetően, másfelől pedig azért, mert azt a sértett undorkeltő, büdös szaga miatt visszautasította, nem fogyasztotta el (BH 1986/87. számú eseti döntés).

E sikertelen kísérlet után került sor a többszörösen büntetett előéletű I.rendű vádlott bevonására, majd az elkövetéshez felhasználni kívánt eszközök (ásó, akkumulátorsav) beszerzésére, a sértettel való találkozás megszervezésére és végül arra, hogy a Sörözőben a sötétedést kívárva, a vádlottak 20 óra körül a helyszínre mentek.

Az I.rendű vádlott az ölési cselekmény végrehajtásában közvetlen anyagi előny megszerzése céljából vett részt, a sértett életének a kioltására - a felbujtótól kapott - 192.200 forint ellenében vállalkozott.

Halála előtt a sértett rendkívüli fizikai és lelki szenvedéseket élt át. Tizenegy éves gyermekként előbb azzal szembesült, hogy egy számára teljesen ismeretlen férfi társaságában hosszú időt kellett a város határában található Sörözőben eltöltenie, ahonnan - már az éjszakai sötétség idején - nem hazafelé indultak, hanem a lakott területektől eltávolodva, egy erdőbe mentek. Ott az emberi mivoltából kivetkőzött I.rendű vádlott részéről brutális bántalmazás érte, majd élve eltemették. Ez utóbbi - kiegészítve az elsőfokú bíróság jogi indokolását - már önmagában lehetővé teszi a különös kegyetlenség megállapítását (3/2013. Büntető jogegységi határozat II/4. pont).

Mindezzel a helyszínen bűnsegédi bűnrészesként (is) jelen lévő III.rendű vádlott tisztában volt: tudott az ölésre hajlandóságot mutató I.rendű vádlott bűnözői múltjáról, gátlástalan természetéről. Ezt már az aranyékszerek eladásakor megmutatkozó mohósága és türelmetlensége is jelezte, de még inkább az, hogy e tulajdonságára - „*olyan ember, akivel nem szívesen találkozna egy sötét utcában*” - II.rendű vádlott kifejezetten felhívta a figyelmét. Ott volt a sörözőbeli kényszerű várakozáson, majd ai erdőben is, ahol zseblámpával világított a társainak. Sem ekkor, sem később nem határolódott el az egyre durvább és embertelenebb formát öltő cselekménysorozattól, éppen ellenkezőleg, a sértett helyszínre szállításával, az ölési cselekmény alatt nyújtott segítségével, a holttest levetkőztetésével, majd a vadászok jelenlétében a hallgatásával kifejezésre jutatta, hogy a történések az akarata és szándéka szerint alakultak, köztük eshetőlegesen az is, hogy a sértettnek fokozott szenvedéssel kellett meghalnia. Ez okból a felbujtás e minősítő körülményre is kiterjedt.

A sértett gyermekkorától mindhárom vádlott előtt ismert volt.

Az I.rendű vádlottat a Kaposvári Városi Bíróság a 2003. évi október hó 1. napján jogerőre emelkedett 1.B.592/2002/21. számú ítéletével *kényszerítés büntettének* kísérlete miatt 1 év börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. E büntetés kitöltése előtt, 2004. március 29-én követte el bűnsegédként azt a *zsarolás büntettét*, mely miatt ismételten végrehajtandó szabadságvesztéssel sújtották, ezúttal - más bűncselekményekkel együtt - 1 év 6 hónap börtönre, 3 év közügyektől eltiltás alkalmazása mellett.

Mindezt később összbüntetésbe foglalták, melyből a 2012. év október hó 9. napján szabadult.

A jelen ügyben elbírált, 2012. október 29-én megvalósított emberölést megelőzően tehát két alkalommal személy elleni erőszakos bűncselekmény (kényszerítés és zsarolás) miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, egymáshoz viszonyítottan úgy, hogy a korábbi büntetés kitöltésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év nem telt el.

A Kúria 83. számú BK véleményében írtak szerint nincs akadálya az erőszakos többszörös visszaesői minőség megállapításának, ha a törvényi feltételeknek megfelelő korábbi két elítélés még a 2009. évi LXXX. törvény hatályba lépése előtt történt. Mindezekre figyelemmel az I.rendű vádlott az 1978. évi IV. törvény 137.§ 17. pontja szerinti erőszakos többszörös visszaesőnek tekinthető.

A határozat jogi indokolásában elmaradt az elkövetői alakzatokra vonatkozó rendelkezések megjelölése. I.rendű és II.rendű vádlottak az 1978. évi IV. törvény 20.§ (3) bekezdése szerinti társtettesek, míg III.rendű vádlott az 1978. évi IV. törvény 21.§ (1) bekezdése szerinti felbújtó.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezők értékelésével összefüggésben - áttekintve és némileg helyesbítve az elsőfokú bíróság ítéletének ezzel kapcsolatos részét - a másodfokú bíróság az alábbiak hangsúlyozását tartotta szükségesnek:

Az ítélezési gyakorlat az emberölés büntettének tárgyi súlyát általában a minősítő körülmények jellegéhez és különösen azok számához köti. Ebből a szempontból a jelen ügy - még országos összehasonlításban is - szinte példátlan volt tekinthető, miután az I.rendű és III.rendű vádlottak tekintetében négy-, II.rendű vádlott esetében pedig három körülménynél fogva is súlyosabban minősült.

Ezen túlmenően az egyik körülmény - a különös kegyetlenség - a megállapításához szükséges mértéket messze meghaladó módon volt jelen. A testszerte elszennvedett bántalmazás, a nagy erejű rúgás és megtaposás, illetve az ásóval ejtett igen súlyos, közvetlen életveszéllyel járó sebzések rendkívüli szenvedésnek tették ki a sértettet, a légcső hátsó falának az átszakadása önmagában annak, hogy kapkodva,

erőteljes légzéssel próbált életben maradni, levegőhöz jutni. Mindeközben az eszközöket váltogató, az ásót késsel felcserélő I.rendű vádlotton fokozott bestialitás lett úrrá és könyörületet nem ismerő módon a fájdalomérzet fenntartására, a kínzásnak kitett sértett megalázására törekedett, míg végül élve eltemették. Bizonyos ugyanakkor az is, hogy a tizenegy esztendősen sértett a lakott területektől eltávolodva, a sötét erdőben - kiszolgáltatott helyzetét felmérve - már halálfélelemmel vegyes rettegést, lelki gyötrelmeket élt át.

Mindezt azért, mert III.rendű vádlott feltételezése szerint akadályozta az élettársi kapcsolatának a helyreállítását.

A cselekmény a köznyugalmat országos és helyi szinten mélyen megzavarta, a gyermekkorú sértett brutális megölése megbotránkozást és megütközést keltett.

Az 1978. évi IV. törvény 137.§ 13. pontja értelmében csoportosan követik el a bűncselekményt, ha abban legalább három személy vesz részt. A felbújtó akkor is a csoport tagjának tekintendő, ha a tettest (tetteseket) ugyan nem a helyszínen bírja rá a cselekmény elkövetésére, de a helyszínen - önállóan nem értékelhető, a felbújtásba beolvadó - bűnsegédi magatartást is kifejt (2/2000. Büntető jogegységi határozat). Ez történt a jelen ügyben is, ekként a csoportos elkövetés megállapításának nem volt akadálya, azt - a fentebb említett körülményekhez hasonlóan - nagy nyomatékkal, mindhárom vádlott vonatkozásában súlyosítónak kellett értékelni.

Az I.rendű vádlott az erőszakos többszörös visszaeséshez szükséges mértéken túlmenően is többször - az összbüntetések nem számítva - helyesen tizenöt alkalommal volt büntetve. Felnőtt életének legnagyobb részét büntetés-végrehajtási intézetben töltötte, 1973 óta gyakorlatilag bűnöző életmódot folytat. Legutóbbi szabadulása és az újabb bűncselekmény elkövetése között mindössze húsz nap telt el.

Az elkövetés után is rideg, cinikus magatartást tanúsított: holttesttel a csomagtartóban előbb a hajléktalanszálláson tiszta ruhát vett magához, azzal a magyarázattal, hogy disznóvágáson volt, majd - a sértett eltemetése előtt - a benzinkúthoz hajtatott, ahol szeszes italt vásárolt és egy üveg bor eltörése után végül pezsgőt bontott.

I.rendű vádlott vonatkozásában enyhítő körülmény nem merült fel.

A II.r. és III.rendű vádlottak cselekményének előre kitervelt minősítésére is elmondható, hogy annak elemei a megállapításhoz szükséges mértéken túl is fennálltak, hiszen néhány héttel korábban a szalicilsavval szennyezett energiatartó éppen a sértett életének a kioltása céljából szerezték be. Ez ölési szándékuk kitartó jellegére utal.

A II.rendű vádlott esetében további súlyosbító körülmény a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés. Ugyanakkor a kiskorú gyermek tartásáról való gondoskodás szinte súlytalan.

A III.rendű vádlott tekintetében nem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy a sértett iránta táplált bizalmával visszaélve követte el a cselekményét, olyan személy sérelmére, aki a felügyelete alatt állt, és akinek a nevelőapjával a jövőben újra közös háztartásban, élettársi kapcsolatban kívánt élni. Ezzel szemben a felbujtói bűnrészeség - szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával - nem értékelhető a terhére.

A kiskorú gyermek eltartásában, valamint a büntetlen előéletben megjelenő enyhítő körülmény III.rendű vádlott vonatkozásában is alig képez nyomatékot.

Tekintettel kellett lenni végül arra is, hogy az ölési cselekményt egyenes szándékkal elkövető vádlottak őszinte megbánást nem tanúsítottak, egyikük sem tárta fel a valódi cselekvőségét, közreműködésének formáját és mértékét.

Mindezeket mérlegelve a másodfokú bíróság is úgy látta, hogy a kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekményt megvalósító elkövetőkkel szemben - a személyi társadalomra veszélyesség ilyen magas foka és a bűnösség ilyen mértéke mellett - az igazságszolgáltatás adekvát válasza csak a jogrendszer által lehetővé tett legsúlyosabb szankció, a határozatlan idejű, életfogytig tartó szabadságvesztés lehet, a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a kizárásával. A büntetőjogi jogkövetkezmények mérlegelésekor a másodfokú bíróság tisztában volt e büntetés kirívó súlyosságával, a vádlottak egész további életét meghatározó, szigorú korlátok közé szorító jellegével. Az 1978. évi IV. törvény 37.§-ában megfogalmazott általános és különös megelőzés céljai azonban csak így érhetőek el. Ha a hasonló cselekmények elkövetésére készülő, ilyenre vállalkozó személyeknek a legszigorúbb felelősségre vonással kell számolniuk.

Ez egyben azt is jelentette, hogy a vádlottak közötti differenciált büntetéskiszabásra, egyéniesítésre annak ellenére nem nyílt lehetőség, hogy a büntetőjogi felelősségük mértéke különbözött egymástól: az I.rendű vádlott esetében volt a legsúlyosabb, míg II.rendű és III.rendű vádlottaké némileg enyhébbnek mutatkozott. Ezek nagysága azonban mindhármunknál elérte azt a szintet, melynél az életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetéshez kapcsolódó kedvezmény megadása, a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége fel sem merülhetett.

Ekként az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett jogorvoslati kérelmek az enyhítést célzó részükben sem voltak megalapozottak.

Az irányadó tényállás szerint I.rendű vádlott a bűncselekmény elkövetése során 192.200 forintra tett szert, mely összeg tekintetében az 1978. évi IV. törvény 77/B.§ (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekobzást kellett elrendelni.

Ennyiben tehát a másodfokú bíróság - a Be.372.§ (1) bekezdésében írtak szerint - az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta.

Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, ezért azokat a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta, mégis azzal, hogy az elsőfokú ítéletben Btk-ként megjelölt jogszabályon az 1978. évi IV. törvényt kell érteni.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába az 1978. évi IV. törvény 99.§ (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött időt is be kell számítani.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

P é c s, 2014. január 10.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Domonyai Alexa s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 11.B.162/2013/44. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.318/2013/17. számú ítélete folytán - az abban írt változtatással - a 2014. évi január hó 10. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke